

leiding tot arts dit deel van het vak verwaarlozen, dan vrees ik dat binnen één generatie ook de „ombudsman”-positie die de arts nu gelukkigerwijze in onze ingewikkelde maatschappij vervullen kan, door maatschappelijke werkers, psychologen, hygiënisten en anderen zal worden ingenomen. De patiënt blijft dan over zonder eerste hulp bij ziekten die, alleen al gezien het feit dat wij allen een dodelijke ziekte zullen doormaken, echt niet zo exceptioneel zijn.

Deze beide aspecten zullen wij in de komende jaren in onze opleidingen moeten inbouwen. Daarbij is het „rollenspel” duidelijk: de medici zullen ijveren voor een voldoende kennis van organische pathologie, de vertegenwoordigers van meer „psycho-sociaal”-getinte disciplines voor kennis op hun terrein. In de synthese zal, zoals naar ik dacht voor de patiënt van mijn les gebeurd is, de huisarts door psychosociale problemen moeten kunnen heen kijken, terwijl de specialist niet de ziekte maar de zieke zal moeten behandelen. De discussie hierover behoeft helemaal niet tot polarisering te leiden. De opleiding zal op teamwerk moeten berusten, waarbij men te zamen het doel: de opleiding van all-round artsen, helder voor ogen houdt.

Nijmegen, januari 1971

P. G. A. B. WIJDEVELD

EEN DRINGEND VERZOEK

Geachte redactie,

Hoewel ik zeker besef, dat de artikelen in dit tijdschrift op hoog wetenschappelijk peil moeten staan en moderne inzichten moeten weergeven, heb ik toch ernstig bezwaar tegen de wel zeer specialistische, althans voor een huisarts te moeilijk te begrijpen inhoud.

Helaas heb ik de laatste nummers slechts door kunnen bladeren. Op enkele uitzonderingen na, m.n. enkele klinische lessen, bleken alle artikelen een zo specifiek onderwerp te behandelen, dat ik, als huisarts, „er niets aan had”. Jammer, want als trouwe lezer van dit tijdschrift verheug ik mij juist, als ik artikelen kan lezen waaruit ik lering kan trekken, waardoor ik toch een „nascholingsgevoel” krijg.

Ik verzoek U dan ook beleefd doch dringend bij uw keuze van de te plaatsen stukken, meer aandacht aan de wens van mij, als huisarts, tegemoet te komen.

Amsterdam, december 1970

K. MAY

Wij hebben bovenstaande ingezonden brief gaarne in ons tijdschrift opgenomen aangezien het oordeel van onze lezers zeer belangrijk voor ons is en het op hoge prijs wordt gesteld indien wij daarover worden ingelicht.

De lezer heeft vermoedelijk al in het Hoofdartikel op bl. 1 van deze jaargang gelezen dat ook de hoofdredactie probeert de publikatie van mededelingen die voor „algemene artsen” — dat zijn wij ten slotte buiten een eventueel specialisme allemaal — van belang zijn, te stimuleren. Met de rubriek „Brieven aan de redactie” zal spoedig een begin worden gemaakt; de rubriek waarin kleine handgrepen in de algemene praktijk worden beschreven komt daarna, hopen wij, aan de beurt.

Toch menen wij dat in ons tijdschrift goede artikelen op specialistisch gebied, commentaren hierop, excerpten, capita selecta niet mogen ontbreken omdat de progressie nu eenmaal meestal in de specialistische gebieden plaatsvindt.

Wij hopen dat deze „ingezonden brief” tot veel discussie mag leiden.

Amsterdam, januari 1971

HOOFDREDACTIE

BERICHTEN

BUITENLAND

België

Tetanus. — In 1969 zijn in België dertig gevallen van tetanus gerapporteerd; ze betroffen uitsluitend ongevaccineerde personen. Van de patiënten onder de 40 jaar stierven 25 pct, van de patiënten boven de 40 jaar 75 pct. Bij de meeste patiënten ging de infectie uit van een onbetekenende wond, meestal aan een hand of een onderarm. In België zijn van de volwassenen alleen de militairen en enkele groepen werknemers systematisch gevaccineerd. Anderzijds zijn van de kinderen 85 pct gevaccineerd. Beginnende in 1954 is het jaarlijkse aantal tetanus-gevallen voortdurend afgenomen. De gezondheidsautoriteiten propageren thans immunisatieprogramma's onder risico-lopers, zoals boeren en tuiniers. (*Weekly epid. Rec.* 1970, 45, nr. 45; *WHO-Chronicle*, jan. 1971 bl. 70.)

Ethiopië

Slakkenbestrijding. — De bevolking in Ethiopië gebruikt als zeep bij het wassen van kleren een soort gedroogde bessen van de plant *Phytolacca dodecandra*. Deze bessen komen op de wasplaatsen in het water terecht, en men heeft opgemerkt dat de in dat water aanwezige slakken afsterven. Naar aanleiding van deze ervaring heeft LEMMA een aantal laboratorium- en veldproeven genomen met verschillende molluscide planten en bessen. Deze blijken geen invloed te hebben op insecten en larven, maar bij concentraties van 4 ppm doden ze bloedzuigers in 6 uur tijd, terwijl cercaria en miracidia van *Schistosoma haematobium* bij concentraties van 1000 ppm in 10 minuten en bij 50 ppm in twee uur worden gedood. Voorlopige proeven in de natuur hebben veelbelovende resultaten opgeleverd. De bessen werden geworpen in een meer, een rivier en een kanaal, zó dat gedurende 3 à 6 uur een concentratie van 50-100 ppm werd teweeggebracht. Er bleef geen enkele slak in leven. (*WHO-Chronicle*, jan. bl. 44.)

Groot-Brittannië

Geriatrische dagklinieken. — In 1960 telde Groot-Brittannië een dozijn dagklinieken voor bejaarden. Eind 1970 was dit aantal toegenomen tot 119 en er waren nog verscheidene in aanbouw. De meeste patiënten in deze klinieken worden behandeld voor revalidatie of voor handhaving van fysieke onafhankelijkheid. De dagklinieken zijn voor het overgrote deel verbonden aan gewone ziekenhuizen, waarop ze dan ook kunnen terugvallen voor diagnostiek en fysiotherapie. In doorsnee bevat een Britse dagkliniek 20 bedden, terwijl ze beschikt over een staf van verpleegsters, fysiotherapeuten en revalidisten. Een in 1970 verschenen rapport toont duidelijk dat de dagklinieken een essentiële plaats hebben gekregen in elke geriatrische dienst. (*Brit. med. J.*, 16 jan. bl. 130.)

Schizofrenie. — Er is te Londen een nieuw geneesmiddel voor de behandeling van schizofrenie geïntroduceerd als specifiek antipsychoticum, dat niet alleen voor de behandeling veel beloften inhoudt, maar ook voor onderzoek naar de biochemische basis van schizofrenie. Het is een primozide, een difenylbutapiperidine, met de merknaam Orap. Primoziden hebben een specifiek-blokkerende werking op dopaminoneuronen. (*Nature*, 15 jan. bl. 149.)

Rusland

Vrij busvervoer. — Een ietwat vinnig bericht in het *Journal of the American medical Association* (4 jan. bl. 128) meldt dat de artsen in Sovjet-Rusland een winstpunt hebben geboekt: